

δημοτικῶν συμβούλων, δικαστῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Καίτοι ὅμως οὐδέποτε γυνὴ ἤγειρεν ἀξίωσιν, ὅπως ἐκλεχθῆ ἄρχῃ τῆς πολιτείας ἐκείνης, ἐν τούτοις ἐσχάτως ἐν σώματι αἱ γυναῖκες μεταβάσαι εἰς τὸ διοικητήριον παρεκάλεσαν, ὅπως ἀπαγορευθῆ ἡ πώλησις οἰνοπνεύματος, οὐτινος ἡ χρῆσις σπουδαίας εἶχε λάβει διαστάσεις, τῶν ἀνδρῶν καθ' ἐκάστην ἐν κραιπάλῃ διατελούντων.

Οἱ οἰνοπνευματοπῶλαι παρανομοῦντες ἐτοποθέτησαν ἐν τοῖς καταστήμασι τῶν σφαιριστήρια πρὸς διασκέδασιν τῶν ἀνδρῶν καὶ πρὸς πλειοτέραν ἐξόδευσιν τοῦ οἰνοπνεύματός των. Ἴνα δὲ μὴ συλληφθῶσι πωλοῦντες παρανόμως οἰνόπνευμα, ἐάλυψαν τὰς τε θύρας καὶ τὰ παράθυρα τῶν καταστημάτων των διὰ παραπετασμάτων. Αἱ γυναῖκες μαθοῦσαι τὰ ἐν τοῖς οἰνοπνευματοπωλείοις συμβαίνοντα, ἀπήτησαν τὴν ἄρσιν τῶν παραπετασμάτων; ὅπως οὕτω μὴ τολμῶσι νὰ πίνωσιν οἰνοπνεύματα οἱ συγγενεῖς αὐτῶν. Μὴ εἰσακουσθεῖσαι ὅμως, πρόέβησαν εἰς συλλαλητήρια, συνέστησαν πολιτικούς συλλόγους, καὶ ἀπεφάσισαν ἵνα ἐκτεθῶσιν ὡς ὑποψήφιοι εἰς τὰς πρώτας δημοτικὰς ἐκλογάς.

Κατὰ τὴν 2αν Ἰουλίου ε. ε., προκειμένου νὰ ἐνεργηθῶσι δημοτικαὶ ἐκλογαί, ἠγέρθησαν τὴν πρωίαν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνεδύθησαν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας μετ' ἐνθουσιασμοῦ, χωρὶς οὐδὲ καφεῖ νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς συζυγούς των. Αἱ ἐκλογαὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διεξήχθησαν εἰς πάντα τὰ διαμερίσματα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μετὰ θορύβου, τὸ δὲ ἐσπέρας γενομένης τῆς διαλογῆς συνήχθη, ὅτι αἱ γυναῖκες ἐκέρδισαν τὰς ἐκλογάς με καταπληκτικὴν πλειονοψηφίαν, ἐκλεχθεῖσαι, δήμαρχοι, δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἀστυνόμοι καὶ δικασταί.

Οἱ δυστυχεῖς οἰνοπνευματοπῶλαι μετ' ἀποτελέσματα τοιαῦτα ἔκριναν καλὸν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, μὴ ἀνεχόμενοι ὡς ἔλεγον νὰ διευθύνωνται ὑπὸ ποδογύρου.

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Τῷ Λόρδῳ Βύρωνι.

Σύ, οὗ τὸ ἀληθὲς ὄνομα ἀγνοεῖ ἔτι ὁ κόσμος, ἵνευμα μυστηριώδες, θνητέ, ἄγγελε ἢ δαῖμον, ὅ,τι καὶ ἂν εἶσαι, Βύρων, ἀγαθὴ ἢ ὀλεθρία φύσις, ἀγαπῶ τῶν ἐπῶν σου τὴν ἀγρίαν ἀρμονίαν, ὅπως ἀγαπῶ τὸν θόρυβον τοῦ κεραινοῦ καὶ τῶν ἀνέμων μιγνυόμενον ἐν τῇ καταιγίδι μετὰ τῆς βοῆς τῶν χειμάρρων! Κατοικία σου εἶνε ἡ νύξ καὶ κράτος σου ἡ φρίκη. Ὁ ἀετός, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐρήμων, περιφρονεῖ ὁμοίως τὴν πεδιάδα· θέλει, ὅπως σύ, ἀποκρήμους βράχους οὓς ὁ χεμιὼν ἐλεύκανεν ἢ ὁ κεραινὸς ἐπληξέ, — παραλίαις κεκαλυμμένας

ὑπὸ ναυαγίων, ἢ πεδία κατάμαυρα ὑπὸ λειψάνων σφαγῆς : καί, ἐν ᾧ τὸ πτηνὸν τὸ ἄδον τὰς ἑαυτοῦ θλίψεις κτίζει τὴν φωλεάν του παρὰ τὴν ὄχθη τῶν ὑδάτων ἐν μέσῳ ἀνθέων, αὐτὸς τῶν κορυφῶν τοῦ Ἄθω διέρχεται τὴν φρικώδη ἄκραν, ἀναρτᾷ εἰς τὴν πλευράν τῶν ὄρεων τὴν καλιάν του ἐπὶ τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκεῖ, μόνος, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ σπαιρόντων μελῶν, ὑπὸ βράχων ἀδιακόπως σταζόντων μέλαν αἶμα, εὐρίσκει ἠδονὴν ἐν ταῖς κραυγαῖς τοῦ θηράματος, καί, βαυκαλόμενος ὑπὸ τῆς τρικυμίας, ἀποκοιμίζεται ἐν χαρᾷ.

Καὶ σὺ, ὦ Βύρων, ὅμοιος πρὸς ἐκεῖνον τὸν ληστήν τοῦ ἀέρος, τὰς κραυγὰς τοῦ ἀπελπισμοῦ ἔχεις γλυκύτατα ἔπη σου.

Τὸ κακὸν εἶνε τὸ θέαμά σου, καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸ θυμά σου. Ὁ ὀφθαλμός σου, ὡς ὁ Σατανᾶς, κατεμέτρησε τὴν ἄβυσσον, καὶ ἡ ψυχὴ σου, βυθιζομένη ἐκεῖ μακρὰν τοῦ φωτός καὶ τοῦ Θεοῦ, εἶπεν εἰς τὴν ἐλπίδα αἰώνιον χαῖρε ! Ὡς ἐκεῖνος τανῦν τὸ ἀνίκητον πνεῦμά σου, βασιλεῦον ἐν τῷ σκοτεινῷ, ἐκρήγνυται εἰς ἄσματα πένθιμα : θριαμβεύει, καὶ ἡ φωνὴ σου, κατὰ μέλος καταχθόνιον, ψάλλει τὸν ὕμνον τῆς δόξης εἰς τὸν σκοτεινὸν θεὸν τοῦ κακοῦ. Ἄλλὰ τί ὠφελεῖ ὁ κατὰ τῆς εἰμαρμένης ἀγών ; Τί δύναται κατὰ τῆς μοίρας τὸ στασιάζον λογικόν ; Καὶ τοῦτο, ὡς ὁ ὀφθαλμός, ἔχει στενὸν τὸν ὀρίζοντα. Μὴ φέρε λοιπὸν πορρωτέρω τὰ ὄμματά σου μηδὲ τὸ λογικόν σου : πέραν ἐκεῖθεν τὸ πᾶν ἡμῖν διαφεύγει, τὸ πᾶν ἀποσβέννυται, τὸ πᾶν ἐκλείπει· ἐν τούτῳ τῷ περιωρισμένῳ κύκλῳ ὁ Θεὸς ὤρισε τὴν θέσιν σου : πῶς ; διατί ; τίς οἶδε ; Ἐκ τῶν ἰσχυρῶν αὐτοῦ χερῶν ἀφῆκε τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ὡς διέχυσεν εἰς τὰ πεδία ἡμῶν τὸν κονιορτὸν ἢ ἔσπειρεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν ζωὴν καὶ τὸ φῶς. Αὐτὸς τὸ γινώσκει, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ· τὸ σὺμπαν ἀνήκει εἰς αὐτὸν καὶ ἡμεῖς μόνον ἔχομεν τὴν ἡμέραν τῆς σήμερον !

Κακῶς ποιοῦμεν, ἄνθρωποι ὄντες, νὰ θέλωμεν πάντων τὴν γνῶσιν : ἄγνοια καὶ δουλεία εἶνε τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν ὁ νόμος. Ἡ λέξις αὐτή, ὦ Βύρων, εἶνε σκληρὰ καὶ ἐπὶ μακρὸν περὶ αὐτῆς ἀμφέβαλλον· ἀλλὰ διατί νὰ ὀπισθοδρομῇ τις πρὸ τῆς ἀληθείας ; Τίτλος σου εἶνε πρὸ τοῦ Θεοῦ νὰ εἶσαι ἔργον αὐτοῦ, νὰ αἰθάνησαι, νὰ λατρεύης τὴν θεῖαν σου δουλείαν· νὰ συμβαλλῆς καὶ ἰδίᾳ βουλήσει πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ τάξει, ἐνθα συμμετέχεις ὡς ἀσθενὲς ἄτομον τῆς καθολικῆς τῶν ὄντων φορᾶς, νὰ εἶσαι ἐπιτέχνησις τῆς διανοίας του, νὰ τὸν δοξάζῃς διὰ μόνης τῆς ὑπάρξεώς σου : ἰδοὺ, ἰδοὺ ἡ τύχη σου ! Ἄντὶ λοιπὸν νὰ κατηγορῆς, ἀσπάσθητι μᾶλλον τὸν ζυγόν, ὃν ἤθελες νὰ θραύσῃς· κατάβηθι ἐκ τῆς τάξεως τῶν θεῶν, ἧς ἀντιποιεῖται

τὸ θράσος σου. Τὸ πᾶν ἔχει καλῶς, τὸ πᾶν εἶνε ἀγαθόν, τὸ πᾶν εἶνε μέγα ἐν τῇ θέσει αὐτοῦ· ἐκεῖνος, ὅστις ἐποίησε τὸ ἄπειρον, ἐξ ἴσου πρὸς δλόκληρον κόσμον ἐκτιμᾷ τὸ ἔντομον· διότι ἴση πρόνοια καὶ σοφία κατεβλήθη περὶ παντός!

Ἄλλ' ὅμως ὁ νόμος οὗτος, λέγεις, κατεπανίστησι τὴν δικαιοσύνην σου· σοὶ φαίνεται ὡς ἀλλόκοτος ἰδιοτροπία, ὡς παγίς, ἐν ἣ τὸ λογικὸν ἀνὰ πᾶν βῆμα προσκόπτει. Ἄς ὁμολογήσωμεν, ὦ Βύρων, αὐτὸν καὶ ἄς μὴ τὸν κρίνωμεν. Ὅπως σύ, τὸ λογικὸν μου ἔχει ἄφθονα σκόπη, καὶ δὲν ἀνῆκει εἰς ἐμέ νὰ σοὶ ἐρμηνεύσω τὸν κόσμον. Ἄς σοὶ ἐρμηνεύσῃ τὸ σύμπαν ὁ δημιουργήσας αὐτό: ἐγώ, οἴμοι, ὅσῳ μᾶλλον ἐξετάζω τὴν ἄβυσσον, τόσῳ μᾶλλον χάνομαι!

Ἐπὶ γῆς ἡ θλίψις συνδέεται μετὰ τῆς θλίψεως, ἡ ἡμέρα διαδέχεται τὴν ἡμέραν καὶ ὁ πόνος τὸν πόνον. Περιορισμένοι τὴν φύσιν ἄλλ' ἄπειρος κατὰ τοὺς πόθους, ὁ ἄνθρωπος εἶνε θεὸς πεπτωκῶς καὶ ἐνθυμούμενος τὸν οὐρανόν: δυοῖν θᾶτερον, ἢ, γενόμενος ἀπόκληρος τῆς ἀρχαίας του δόξης διατηρεῖ τὴν μνήμην τῆς οἰχομένης αὐτοῦ τύχης· ἡ τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ ἡ ἄπειρος βαθύτης τῷ προμηνύει μακρόθεν τὸ μέλλον αὐτοῦ μεγαλεῖον. Ἀτελής ὢν ἡ ἐκπτώτος, ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ μέγα μυστήριον. Δεσμώτης δ' ἐπὶ τῆς γῆς διατελῶν ἐν τῇ εἰρκτῇ τῶν αἰσθήσεων— ὡς μὲν δούλος αἰσθάνεται φιλελευθέραν καρδίαν, ὡς δυστυχῆς δὲ θηρεύει τὴν εὐδαιμονίαν· θέλει νὰ ἐξετάσῃ τὸν κόσμον, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς του εἶνε ἀσθενής· θέλει ν' ἀγαπᾷ αἰωνίως· καὶ ὅτι ἀγαπᾷ εἶνε ἐπίκηρον!

Πᾶς θνητὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἐξόριστον τῆς Ἐδέμ: διωχθεὶς αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κήπου, κατεμέτρησε δι' ἐνὸς βλέμματος τὰ ἀπαίσια ὄρια, καὶ ἐκάθισε κλαίων παρὰ τὰς πύλας τὰς ἀπηγορευμένας. Ἦκουσε δὲ μακρόθεν ἐν τῇ θείᾳ κατοικίᾳ τὸν ἁρμονικὸν τοῦ αἰωνίου ἔρωτος στεναγμὸν, τοὺς φθόγγους τῆς εὐτυχίας, τὰς ἀγίας συμφωνίας τῶν ἀγγέλων, οἵτινες ὕμνουν τὸν θεὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ· καὶ ἀποσπώμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μετ' ἐπιπόνου ἀγῶνος, ἔρριψε πάλιν μετὰ φρίκης τὸ βλέμμα ἐπὶ τὴν τύχην αὐτοῦ.

Δυστυχία εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἐκ τοῦ βάθους τῆς ἐξορίας τοῦ βίου ἤκουσε τὰς συμφωνίας ἐκεῖνας τοῦ κόσμου, ὃν ἐπιποθεῖ! Εὐθύς ἅμα ἡ φύσις γευθῆ τοῦ ἰδανικοῦ νέκταρος, ἀντιμάχεται πρὸς τὴν πραγματικότητα. Εἰς τὸν κόλπον τοῦ δυνατοῦ ἐφορμᾷ ἐν ὀνείφῳ τὸ πραγματικὸν εἶνε στενόν, τὸ δυνατόν εἶνε ἄπειρον· ἡ ψυχὴ διὰ τῶν πόθων αὐτῆς οἰκοδομεῖται ἐκεῖ κατασκήνωσιν, ὅπου ἀντλείται διηνεκῶς ἡ ἐπι-

στήμη και ὄρωσ· ὅπου δι' ὠκεανῶν καλλονῆς και φωτός, ὁ ἄνθρωπος, ὁ πάντοτε διψῶν, πάντοτε ἀποδιψᾷ, και δι' ὀνειρών τοσοῦτον ὠραίων καταμεθύσκων τὸν ὕπνον του, δὲν ἀναγνωρίζει ἐαυτὸν καθ' ἣν στιγμήν ἀφυπνίζεται.

Οἴμοι! τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τύχη σου και τοιαύτη εἶνε ἡ μοῖρά μου. Ἐκένωσα ὅπως σὺ τὸ δηλητηριῶδες κύπελλον· οἱ ὀφθαλμοὶ μου, ὅπως οἱ σοί, ἀνεψῆθησαν χωρὶς νὰ ἴδωσιν· ἐδοκίμασα μάτην νὰ λύσω τὸ αἰνίγμα τοῦ σύμπαντος, ἐζήτησα ἐν ὄλῃ τῇ φύσει τὴν αἰτίαν αὐτῆς, ἐζήτησα ἐν παντὶ πλάσματι τὸν σκοπὸν αὐτοῦ· εἰς τὴν ἀπύθμενον ἄβυσσον ἐβυθίσθη τὸ βλέμμα μου· ἀπὸ τῆς ἀτόμου μέχρι τοῦ ἡλίου τὰ πάντα ἠρώτησα, προεπορεύθη τῶν χρόνων, ἀνῆλθον τοὺς αἰῶνας· ἄλλοτε μὲν διαπερῶν τὰ πελάγη ἔν' ἀκροασθῶ τῶν σοφῶν·— Ἄλλ' ὁ κόσμος εἰς τὴν οἴησιν εἶνε βιβλίον κλειστόν!— Ἄλλοτε δέ, ἔνα μαντεύσω τὸν ἄψυχον κόσμον, φεύγων διὰ τῆς ψυχῆς μου εἰς τὸν κόλπον τῆς φύσεως, ἐνόμισα ὅτι εὗρον ἔννοιάν τινα ἐν τῇ σκοτεινῇ ταύτῃ γλώσση. Ἐσπούδασα τὸν νόμον καθ' ὃν περιστρέφονται οἱ οὐρανοὶ· εἰς τὰς λαμπράς των ἐρήμους ὁ Νεύτων ὠδήγησε τοὺς ὀφθαλμοὺς μου· τῶν κατεστραμμένων κρατῶν ἐμελέτησα τὴν κόριν· εἰς τοὺς ἱερούς της τάφους μὲ εἶδε καταβάντα ἡ Ῥώμη· ἐκεῖ δὲ τῶν ἀγιωτάτων σκιῶν διαταράσσων τὴν ψυχρὰν εἰρήνην, ἐζύγισα ἐντὸς τῶν χειρῶν μου τῶν ἠρώων τὴν κόριν· ἤθελον ν' ἀνεύρω ἐν τῇ ματαίᾳ σποδῷ αὐτῶν τὴν ἀθανασίαν ἐκείνην, ἣν πᾶς θνητὸς ἐλπίζει. Τί λέγω; ἔκυπτον ἐπὶ τὴν κλίνην τῶν ἀποθνησκόντων, και τὰ βλέμματά μου ἐζήτησαν αὐτὴν ἐντὸς ἐκπνεόντων ὀφθαλμῶν,— ἐπὶ κορυφῶν καλυπτομένων ὑπὸ νεφῶν αἰώνιων και γνοφερῶν, ἐπὶ κυμάτων διασχιζομένων ὑπὸ αἰώνιων καταιγίδων ἐπεκαλούμην, κατεφρόνου τὴν σύγκρουσιν τῶν στοιχείων. Ἐπίστευον ὅτι ἡ φύσις, ὅμοια πρὸς τὴν παραφερομένην σίβυλλαν, κατὰ τὰ σπάνια ταῦτα θεάματα ἐχρησιμοῖται τι εἰς ἡμᾶς· και ἠγάπων νὰ εἰσδύω εἰς πᾶσαν τοιαύτην σκοτεινὴν φρίκην. Ἄλλὰ ματαίως ἐν τῇ εἰρήνῃ, ματαίως ἐν τῇ μανίᾳ τῆς φύσεως, ζητῶν τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον και μὴ δυνάμενος νὰ τὸ ἀποκαλύψω, εἶδον πανταχοῦ θεὸν χωρὶς ποτὲ νὰ τὸν ἐννοήσω! Εἶδον τὸ ἀγαθὸν και τὸ κακὸν ἄνευ ἐκλογῆς και σκοποῦ νὰ πίπτωσιν οἰονεὶ κατὰ τύχην, ἐκφεύγοντα ἐκ τοῦ κόλπου του· εἶδον πανταχοῦ τὸ κακὸν ὅπου ἐδύνατο νὰ ὑπάρχη τὸ κρεῖττον, και ἐβλασφήμησα τὸν Θεὸν μὴ δυνάμενος νὰ τὸν γνωρίσω· και ἡ φωνὴ μου, θραυομένη κατὰ τοῦ χαλκίνου τούτου οὐρανοῦ, δὲν ἔσχε κἄν τὴν τιμὴν νὰ ἐξοργίσῃ τὴν εἰμαρμένην.

Ἄλλ' ἡμέραν τινά, ὅτε, βεθυθισμένος εἰς τὴν ἰδίαν μου δυστυχίαν, εἶχον βαρύνῃ τὸν οὐρανὸν διὰ θρήνου ὀχληροῦ, αἶγλη τις ἄνωθεν εἰς τὴν ψυχὴν μου κατέβη, μὲ παρώτρυνε νὰ εὐλογήσω ὅ,τι εἶχον καταρρασθῆ, καὶ ὑπεχώρησα χωρὶς ἀντιστάσεως εἰς τὴν πνοὴν ἣτις μ' ἐνεπνευσεν, ὃ δὲ ὕμνος τοῦ λογικοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς λύρας μου.

«Δόξα σοι ἐν τοῖς χρόνοις καὶ ἐν τῇ αἰωνιότητι, αἰῶνι λόγε, ὑπερτάτῃ βούλησι! Σὺ, οὐ τὴν παρουσίαν ἀναγνωρίζει τὸ ἄπειρον, σύ, οὐ τὴν ὑπαρξίν ἀναγγέλλει ἐκάστη πρωΐα. Ἡ δημιουργὸς σου πνοὴ κατέλλθην ἐπ' ἐμέ, καὶ ὃ μὴ ὦν πρότερον ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν σου! Ἄνεγνώρισα τὴν φωνὴν σου πρὶν ἐμαυτὸν γνωρίσω, ἐξώρμησα μέχρι τῶν πυλῶν τοῦ *Eirai*: ἰδοὺ ἐγώ! Τὸ μηδὲν σὲ χαιρετίζει γεννώμενον. Ἴδου ἐγώ! Ἄλλὰ τί εἶμαι; σκεπτομένη τις ἄτομος. Τίς δύναται νὰ μετρήσῃ τὴν μεταξὺ ἡμῶν τῶν δύο ἀπόστασιν; Εἰς ἐμέ, ὅστις ἀναπνέω ἐν σοὶ τὴν πρόσκαιρον ὑπαρξίν μου, ὅστις ἐπλάσθην ἐν ἀγνοίᾳ ἐμαυτοῦ, κατὰ τὴν σὴν βούλησιν, τί ὄφειλες, Κύριε, πρὶν ἔτι γεννηθῶ; οὐδὲν πρότερον, οὐδὲν ὕστερον· δόξα εἰς τὸν ὑπέρτατον σκοπόν! Ὁ ἐξαγαγὼν τὰ πάντα ἐξ ἑαυτοῦ εἰς ἑαυτὸν τὰ πάντα ὀφείλει. Ἀπόλαυε, μεγάλε τεχνίτα, τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν σου: ἐγὼ ὑπάρχω πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν κυριαρχικῶν διαταγῶν σου· διάθεσον, πρόσταξον, ἐνέργησον ἐν τοῖς χρόνοις, ἐν τῷ διαστήματι, ὅρισόν μοι πρὸς δόξαν σου καὶ τὴν ἡμέραν μου καὶ τὴν θέσιν μου: ἡ ὑπόστασίς μου ἄνευ παραπόνων καὶ χωρὶς ἐρωτήσεων, οἴκοθεν, ἐν σιωπῇ, θὰ σπεύσῃ ἐκεῖσε νὰ ταχθῆ. Ὅπως δ' ἐκεῖναι αἱ χρυσαῖ σφαῖραι, αἵτινες εἰς τὰ πεδία τοῦ κενοῦ μετ' ἀγάπης ἀκολουθοῦσι τὴν ὀδηγοῦσαν αὐτάς σκιάν σου, ἐγὼ βεβαπτισμένος ἐν τῷ φωτὶ ἢ ἀπολωλὼς ἐν τῇ νυκτί, θὰ βαδίσω ὡς αὐταὶ ὅπου ὁ δάκτυλός σου μὲ ὀδηγήσῃ: εἴτε ἐκλεχθεὶς ὑπὸ σοῦ ἵνα φωτίσω τοὺς κόσμους καὶ ἀντανακλῶν ἐπ' αὐτοὺς τὰ πυρά, δι' ὧν μὲ πλημμυρεῖς, προχωρῶ περικυκλούμενος ὑπὸ δούλων ἀκτινοβόλων, καὶ διέρχομαι δι' ἐνὸς βήματος πᾶσαν τὴν ἄβυσσον τοῦ οὐρανοῦ, εἴτε, ἐξορίζων με μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς ὀψέως σου, καταστάσης με, τὸ ἄγνωστον πλάσμα, ἄτομόν τινα ἕσημον παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ μηδενὸς ἢ κόκκον ἄμμου παρρηφερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐνδοξος ἐκ τῆς τύχης μου, διότι θὰ εἶνε ἔργον σου, θέλω, θέλω πανταχοῦ τὴν αὐτὴν σοὶ προσενέγκῃ λατρείαν, καὶ μετ' ἴσης ἀγάπης ἐκπληρῶν τὸν νόμον σου, «δόξα σοι» θὰ ψιθυρίζω μέχρι τοῦ χείλους τοῦ μηδενὸς.

Νῦν δέ, ὦν οὔτε τόσον μέγας οὔτε τόσον μικρός, ἀπλοῦν τέκνον τῆς γῆς, ἔχω τὴν τύχην μου πρόβλημα καὶ τὸ τέλος μου μυστήριον! Ὁ-

μοιάζω, Κύριε, πρὸς τὴν σφαῖραν τῆς νυκτός, ἥτις, ἐν τῇ σκοτεινῇ ὁδῷ, ὅπου ἡ χεὶρ σου τὴν ὁδηγεῖ, ἀφ' ἐνός μὲν ἀντανακλᾷ τὰς αἰωνίας λάμπεις, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπάρχει βεθυθισμένη εἰς θανάτου σκιάς. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ μοιραῖον σημεῖον, ὅπου τὰ δύο ἄπειρα συνηνώθησαν ὑπὸ τῆς παντοδυναμίας. Ἐν παντὶ ἄλλῳ βαθμῷ, ὀλιγώτερον ἴσως δυστυχής, θὰ ἦμην. . . . Ἄλλ' εἶμαι ὅ,τι ὄφειλον νὰ εἶμαι· λατρεύω χωρὶς νὰ βλέπω τὸν ὑπέρτατον λόγον σου: δόξα σοι τῷ ποιήσαντί με! Ὅ,τι ποιεῖς ἔχει καλῶς. Ἐν τούτοις, πεπονημένον ὑπὸ τοῦ βάρους τῆς ἀλύσεώς μου, ἀπὸ τοῦ μηδενός μέχρι τοῦ τάφου ἡ δυστυχία μὲ σύρει· βαδίζω ἐν τῇ σκοτίᾳ διὰ κακῆς ὁδοῦ, ἀγνοῶν πόθεν ἔρχομαι, ἀβέβαιος ὦν ποῦ ὑπάγω, καὶ ἀνακαλῶ ματαιῶς τὴν οἰχομένην νεότητά μου, ὡς τὸ ὕδωρ τοῦ χειμάρρου ἐν τῇ τεταραγμένη αὐτοῦ πηγῇ. Δόξα σοι! Ἡ δυστυχία μ' ἐξέλεξε γεννώμενον· ὡς ἔμψυχον παίγιον ἡ δεξιὰ σου μὲ ἤρπασεν· ἔφαγον ἐν δακρυοῖς τὸν ἄρτον τῆς ἀθλιότητός μου καὶ μ' ἐπότισας διὰ τῶν ὑδάτων τῆς ὀργῆς σου. Δόξα σοι! Ἐρῆξα κραυγὰς, ἀλλὰ σὺ δὲν ἀπεκρίθης: ἔρριψα ἐπὶ τὴν γῆν συγκεχυμένον βλέμμα· ἐζήτησα ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν ἡμέραν τῆς δικαιοσύνης σου· ἀνέτειλεν αὕτη Κύριε, ἀλλὰ πρὸς τιμωρίαν μου. Δόξα σοι! Ἡ ἀθρότης εἶνε ἔνοχος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου· ἐν μόνον ὃν ἄλλως μοὶ ἔμενεν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Σὺ αὐτὸς εἶχες συγκλῶσῃ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τὸ νῆμα, ἡ ζωὴ τῆς ἤτο ζωὴ μου, καὶ ἡ ψυχὴ τῆς ἤτο ψυχὴ μου· ὡς καρπὸν ἔτι πράσινον, ἐκ τοῦ κλαδίου ἀποσπασθέντα, εἶδον αὐτὴν ἐκ τοῦ στήθους μου ἀναρπαγεῖσαν πρὸ τοῦ καιροῦ! Τοῦτο τὸ βέλος, ὅπερ ἤθελες νὰ μοὶ καταστήσης τρομερώτερον, ἐπληξεν αὐτὴν βραδέως, ὅπως γένηται εἰς ἐμὲ αἰσθητότερον· ἐπὶ τῶν ἐκπνεόντων αὐτῆς χαρακτῆρων, ὅπου τὴν τύχη μου ἀνεγίνωσκον, εἶδον μαχομένους ἑμοῦ καὶ τὸν ἔρωτα καὶ τὸν θάνατον· εἶδον ἐν τοῖς βλέμμασιν αὐτῆς τὴν φλόγα τοῦ βίου, ἥτις βαθμηδὸν ἐμαραινέτο ὑπὸ τοῦ θανάτου τὴν χεῖρα, ἀναζωπυρουμένην ἔτι ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἔρωτος. Ἐλεγον καθ' ἐκάστην ἡμέραν: «Ἦλιε, μίαν ἔτι ἡμέραν!» Ὁμοίως δὲ ὦν πρὸς τὸν ἐγκληματικόν, ὅστις, βυθισθεὶς εἰς τὰς σκιάς καὶ καταβάς ζῶν εἰς τὸν ἄδην, ἐγγὺς τοῦ τελευταίου φωτός, ὅπερ ὀφείλει νὰ τὸν φωτίσῃ, κλίνει ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ βλέπει αὐτὴν ἐκπνεύσαν, ἤθελον νὰ κρατήσω τὴν ἀφιπταμένην ψυχὴν· ἐν τῷ τελευταίῳ τῆς βλέμματι τὴν ἐζήτητον ἔτι! Ἡ πνοὴ ἐκείνη, ὦ Θεέ μου!, ἐν τῷ κόλπῳ σου ἐξέπνευσεν: ἐκτός δὲ τοῦ κόσμου μετ' αὐτῆς ἡ ἐλπίς μου ἀπέπτη! Συγχώρησον εἰς τὸν ἀπελιπισμὸν μίαν στιγμὴν βλασφημίας, ἐτόλμησα. . . Μετανοῶ: δόξα τῷ ὑπερτάτῳ

δεσπότη! Ἐποίησε τὸ ὕδωρ ἵνα ῥέῃ, τὸν βορρᾶν ἵνα τρέχῃ, τοὺς ἡλίουσιν ἵνα καίωσι καὶ τὸν ἄνθρωπον ἵνα πάσχῃ.

Πόσον καλῶς ἐξεπλήρωσα τοῦτον τῆς ὑπάρξεώς μου τὸν νόμον! Ἡ ἀναίσθητος φύσις ὑπακούει χωρὶς νὰ γινώσκῃ· ἐγὼ μόνος, ἀποκαλύπτων σε ὑπὸ τὴν ἀνάγκην, θυσιάζω μετ' ἀγάπης τὴν ἰδίαν μου βούλησιν· ἐγὼ μόνος ὑπακούω εἰς σέ μετὰ διανοίας· ἐγὼ μόνος ἠδύνομαι ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑπακοῇ· χαίρω ἐκπληρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν παντὶ τόπῳ, τὸν νόμον τῆς φύσεώς μου καὶ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ μου· λατρεύω ἐν ταῖς τύχαις μου τὴν ὑπερτάτην σου σοφίαν, ἀγαπῶ τὴν θέλησίν σου καὶ ἐν αὐταῖς μου ταῖς τιμωρίαις: δόξα σοι, δόξα σοι! Πληξόν με, ἐκμηδένισόν με! Μίαν μόνην θ' ἀκούσης κραυγὴν: «Δόξα σοι εἰς τὸν αἰῶνα».

Οὕτως ἡ φωνή μου ἀνέβη πρὸς τὸν οὐράνιον θόλον: ἐδόξασα τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ οὐρανὸς ἔπραξε τὰ λοιπά. Ἄλλὰ σιωπή, ὦ λύρα μου! Καὶ σύ, ὁ κρατῶν ὑποχείριον τὴν σπαίρουσαν καρδίαν τῶν εὐαίσθητων ἀνθρώπων, Βύρων, ἔλθε νὰ ἐξαγάγῃς ἐξ αὐτῆς ἀρμονίας χειμάρρους: χάριν τῆς ἀληθείας ὁ Θεὸς ἐποίησε τὴν μεγαλοφυΐαν. Βάλε κραυγὴν πρὸς τὸν οὐρανόν, ὦ ψάλτα τοῦ ἄδου! Ὁ οὐρανὸς αὐτὸς θὰ φθονήσῃ τοὺς ἀμαρτωλοὺς διὰ τὰς ψῆδὰς σου. Ἴσως ἐπὶ τῇ φωνῇ σου ἀκτίς τῆς ζωστικῆς φλογὸς καταβῆ εἰς τὴν σκιάν τῆς ψυχῆς σου· ἴσως ἡ καρδία σου, συγκινηθεῖσα δι' ἄγιων παραφορῶν, πραῦνθῇ ὑφ' ἑαυτῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις σου ἄσμασι καὶ ἀστραπή τις οὐρανια διασχίση τὴν βαθεῖάν σου νύκτα, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐκχύσῃ τὴν πλημμυροῦσάν σε λαμπρότητα. Ναί, ἂν ποτε ἡ βάρβιτός σου, μαλασσομένη ὑπὸ τῶν δακρῶν σου, ἐστέναζεν ὑπὸ τοὺς δακτύλους σου τὸν ὕμνον τῶν θλίψεών σου, ἢ ἂν, ἐκ τοῦ βαθέος κόλπου τῶν αἰωνίων σκιῶν, ὡς πεπτωκῶς ἄγγελος ἀνεκίνεις τὰς πτέρυγὰς σου, καὶ λαμβάνων πρὸς τὴν ἡμέραν φωτοδόλον πτῆσιν ἐδοκίμαζες ἔτι σαυτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἁγίων χορῶν, οὐδέποτε, οὐδέποτε ἡ ἡχώ τοῦ οὐρανοῦ θόλου, οὐδέποτε αἱ χρυσαῖ κινύραι, ὧν αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀκροᾶται, οὐδέποτε τῶν σεραφεῖμ οἱ μελωδικοὶ χοροὶ, ἤθελον θέλξῃ διὰ θειοτέρων ἀπηχῆσεων τοὺς οὐρανοὺς! Θάρρος, τέκνον ἔκπτωτον θείας γενεᾶς! Ἐπὶ τοῦ μετώπου σου φέρεις τὴν ὑψηλὴν σου καταγωγὴν. Πᾶς ἄνθρωπος, βλέπων σε, ἀναγνωρίζει ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐκλιποῦσάν τινα ἀκτῖνα τῆς λαμπηδόνας τῶν οὐρανῶν!

Βασιλεῦ τῶν ἀθανάτων ἁσμάτων, ἀναγνώρισον σαυτόν! Ἄφες εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς νυκτὸς τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν βλασφημίαν ἀπαξιώσον τὸ ψευδὲς θυμιάμα, ὅπερ σοὶ προσφέρεται ἐκ τῶν κατωτάτων στρω-

μάτων· ἡ δόξα δὲν δύναται νὰ ὑπάρχη ὅπου δὲν ὑπάρχει ἡ ἀρετή.
 Ἐλθέ ν' ἀναλάβῃς τὴν τάξιν σου ἐν τῇ πρώτῃ λαμπρότητί σου, με-
 ταξὺ τῶν ἀγνῶν ἐκείνων τέκνων τῆς δόξης καὶ τοῦ φωτός, ἅτινα διὰ
 πνοῆς ἐκλεκτῆς ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ ἐμψυχώσῃ, καὶ ἅτινα ἐποίησεν ἵνα
 ψάλλωσι, πιστεύωσι καὶ ἀγαπῶσιν!

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Δ. ΒΑΛΒΗΣ

ΚΟΙΜΑΤΑΙ

Ταῖς εὐωδιαῖς σας λούλουδα
 Πάψετε νὰ σκορπάται
 Τώρα ποῦ ἡ ἀγάπη μου
 Ἐπάνω σας κοιμᾶται.

Νυχτερινὰ μυστήρια
 Ἀστέρια μὴ φωτᾶται
 Μὴ μὲ τὸ φῶς σας ὁ ἔρωσ μου
 Ευπνήσῃ ὅπου κοιμᾶται.

Πουλιὰ μου νυχτολάλητα
 Πάψτε νὰ τραγουδᾶται
 Μήπως ξυπνήσ' ἡ ἀγάπη μου
 Ποῦ ἀγγελικὰ κοιμᾶται.

Ἀῦρες ποῦ μοσχομύριστες
 Ἄφ' τὰ κλαδιὰ περνᾶται
 Σταθῆτε μὴ ξυπνήσετε
 τὸ φῶς μου ὅπου κοιμᾶται.

Μόνον ἐσεῖς ὄνειρατα
 Στὸν ὕπνον της ἐλάτε
 Καὶ πέτε της πῶς ἀγρυπνῶ
 Τώρα ποῦ αὐτὴ κοιμᾶται.

Ζάκυνθος 1890.

Η

